

درس اول: تعاون (۱)

- ۱- اعضای یک جامعه همه به همکاری و هم‌یاری یکدیگر نیاز دارند و قرآن کریم از آن به تعاون در امور خیر یاد کرده‌است.
- ۲- تعاون به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر.
- ۳- هیچ‌کسی نمی‌تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند و نسبت به آن چه در جامعه می‌گذرد، بی‌تفاوت بماند.
- ۴- قرآن همه را به تعاون امر فرموده‌است. (۱) کمک به یکدیگر در کارهای نیک (۲) در امور ناپسند گناه و ستم‌کاری هم‌کاری نکنیم.

تعاون:

در خانه: تقسیم وظایف در خانه ← احساس مفید بودن اعضای خانواده

در مدرسه: همکاری در نظافت کلاس و مدرسه، کمک به هم‌کلاسی‌هایی که در درس ضعیف هستند و ...

در محله: عیادت از همسایه‌ی بیمار، خوش آمدگویی به همسایه‌ی جدید و همکاری در نظافت محله و ...

۱- درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با یکی از علامت‌های «✓» یا «×»، مشخص کنید.

- (۱) پیامبر گرامی اسلام (ص)، اعضای جامعه را به اعضای بدن تشبیه کرده است.
- (۲) همه‌ی انسان‌ها در مقابل خداوند متعال، نسبت به محیطی که در آن زندگی می‌کنند، مسئولیتی ندارند.
- (۳) انسان موجودی است که هم اجتماعی و هم مسئول آفریده شده‌است.
- (۴) خداوند از انسان خواسته است که در کارهای نیک و ناپسند به همدیگر کمک کنند.
- (۵) همکاری کردن در گناه یعنی این‌که اگر کسی کار ناپسندی انجام داد، طوری رفتار کنیم که انگار با او موافق هستیم.
- (۶) یکی از اشکال و جلوه‌های تعاون، امر به معروف و نهی از منکر است.
- (۷) پیامبر اکرم (ص) در کارهایی مانند نظافت خانه با اعضای خانواده‌ی خود همکاری می‌کردند.
- (۸) همدلی و همکاری بین افرادی که در یک محله زندگی می‌کنند، علاوه بر ایجاد صمیمیت موجب می‌شود که کارها بهتر پیش‌برود.

سؤال‌های با پاسخ کوتاه

- ۲- جمله‌های زیر را با کلمه یا عبارت مناسب کامل کنید.
- ۱) پیامبر گرامی اسلام(ص)، اعضای جامعه را به ... تشبیه کرده‌است.
 - ۲) اعضای یک جامعه همه به همکاری و همیاری یکدیگر نیاز دارند و قرآن کریم از آن به ... یاد کرده‌است.
 - ۳) ... به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر.
 - ۴) همه‌ی انسان‌ها در مقابل ... نسبت به خود و دیگران و محیط زندگی مسئول هستند.
 - ۵) پیامبر فرمودند: کسی که مشکلی از مومنی را رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به ... سپری کرده‌است.
 - ۶) خداوند از ما خواسته تا در ... همکاری نکنیم.
 - ۷) با ... هر عضوی از خانواده احساس می‌کند که مفید است و همه‌ی کارها بر روی دوش یک نفر قرار نمی‌گیرد.
 - ۸) عیادت از همسایه‌ی بیمار، از جلوه‌های تعاون در ... است.

سؤال‌های با پاسخ تشریحی

- ۳- قرآن کریم از چه چیزی به عنوان تعاون در امور خیر یاد کرده‌است؟

۴- تعاون یعنی چه؟

۵- چرا انسان نمی‌تواند نسبت به آنچه در اجتماع می‌گذرد بی‌تفاوت باشد؟ توضیح دهید.

۶- آیه‌ای از قرآن کریم را در مورد تعاون با ذکر معنی بنویسید.

فصل اول: تعاون

۷- امیرالمومنین علی(ع) ، در مورد تعاون چه جمله‌ای را از حضرت محمد (ص) نقل کرده‌اند؟

۸- همکاری نکردن در گناه یعنی چه؟

۹- جلوه‌ها و اشکال مختلف تعاون را نام ببرید.

۱۰- تعاون در خانواده را توضیح دهید.

۱۱- جلوه‌های مختلف تعاون در مدرسه را نام ببرید.

۱۲- تعاون در محله چه نتایجی دارد؟

۱۳- جلوه‌های تعاون در محله را نام ببرید.

سؤال‌های چهار گزینه‌ای

۱۴- چرا انسان نمی‌تواند زندگی خود را از دیگران جدا کند و بی‌تفاوت باشد؟

- ۱) چون موجودی صاحب حق و اراده است.
- ۲) چون موجودی مسئول و صاحب حق است.
- ۳) چون دارای حقوق طبیعی و اجتماعی است.
- ۴) چون موجودی اجتماعی و مسئول آفریده شده است.

۱۵- کدام یک از جلوه‌های تعاون نیست؟

- ۱) امر به معروف و نهی از منکر
- ۲) همکاری نکردن در گناه
- ۳) هدیه گرفتن
- ۴) قرض دادن

۱۶- کدام گزینه در مورد تعاون در خانه و مدرسه صحیح نیست؟

- ۱) در دین اسلام به محبت و توجه به همسایه سفارش بسیار شده است.
- ۲) همدلی در خانواده باعث صمیمیت و محبت بیشتر اعضای خانواده می‌شود.
- ۳) همکاری در مراسم صبحگاهی از جلوه‌های تعاون در مدرسه است.
- ۴) امامان بزرگوار در نظافت خانه به اعضای خانواده کمک می‌کردند.

درس دوم: تعاون (۲)

تعاون تنها به خانه و مدرسه و محل محدود نمی‌شود. گاهی افراد نیکوکار به صورت فردی یا گروهی به دیگران یاری می‌رسانند. بخشش مال، علم، توانایی‌ها و زمان عمر خود به کسانی که نیازمند هستند را «انفاق» می‌گویند.

گاهی افراد نیکوکار در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد و موسسات خیریه به یاری نیازمندان یا حل برخی از مشکلات جامعه می‌پردازند. «وقف» یکی از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون است. به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شود، موقوفات می‌گویند.

هرگاه گروهی از مردم: ۱- برای رفع نیازهای شغلی و معیشتی

۲- بر طبق قانون تعاونی‌ها

۳- در فعالیتی سرمایه‌گذاری کنند.

۴- در سود و زیان آن شریک شوند.

یک «شرکت تعاونی» تاسیس کرده‌اند.

درست یا نادرست

۱- درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با یکی از علامت‌های «✓» یا «×»، مشخص کنید.

- (۱) بخشش زمان عمر خود به افراد نیازمند، از موارد انفاق است.
- (۲) وقف از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در ایران وجود دارد.
- (۳) به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند، موقوفات می‌گویند.
- (۴) دولت می‌تواند بنا به تشخیص خود در موقوفات تصرف نماید و شیوه‌ی استفاده از آن را تغییر دهد.
- (۵) عضو شرکت تعاونی در سود و زیان شرکت شریک نیست.
- (۶) همه‌ی اعضای شرکت تعاونی در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت می‌کنند و رأی می‌دهند.
- (۷) در شرکت تعاونی هر کس سرمایه و سهامش بیش‌تر است، قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری‌ها دارد.
- (۸) هدف شرکت‌های تعاونی، حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر بین اعضای آن است.

سؤال‌های با پاسخ کوتاه

۲- جمله‌های زیر را با کلمه یا عبارت مناسب کامل کنید.

- (۱) افراد نیکوکار در جامعه به صورت ... و ... به دیگران یاری می‌رسانند.
- (۲) یاری رساندن از طریق بخشش مال و علم را ... می‌گویند.
- (۳) وقف یکی از اقدامات بسیار خوب به منظور ... در جامعه است.
- (۴) به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند ... می‌گویند.
- (۵) کسی حق تصرف در اموال وقف شده را ...
- (۶) هر شرکت تعاونی حداقل با ... عضو رسمیت پیدا می‌کند.
- (۷) در شرکت‌های ... هر کس سرمایه و سهامش بیش‌تر است، قدرت تصمیم‌گیری بیش‌تری دارد.

سؤال‌های با پاسخ تشریحی

۳- انفاق را تعریف کنید.

۴- آیه‌ای از قرآن کریم در مورد انفاق را با ذکر ترجمه آن بنویسید.

۵- وقف در روزگاران قدیم در ایران به چه شکلی بوده است؟

۶- موقوفات چیست؟

۷- چه کسی حق تصرف در مورد موقوفات را دارد؟ توضیح دهید.

۸- تاسیس شرکت تعاونی به چه شکلی است؟

۹- شرکت تعاونی با چند عضو رسمیت پیدا می‌کند و هیئت مدیره‌ی شرکت تعاونی، چگونه انتخاب می‌شود؟

۱۰- تفاوت شرکت‌های تعاونی و غیرتعاونی در زمینه‌ی حق رای اعضا، چیست؟

۱۱- هدف شرکت‌های تعاونی چیست؟

۱۲- منافع حاصل از فعالیت‌های شرکت تعاونی به چه شکل بین اعضا تقسیم می‌شود؟

سؤال‌های چهار گزینه‌ای

۱۳- تنها به خانه و مدرسه و محله محدود نمی‌شود.

(۱) انفاق	(۲) تعاون
(۳) وقف	(۴) مددکاری

۱۴- از روزگاران قدیم در ایران وجود داشته‌است و افراد نیکوکار بناهایی مثل مدرسه علمیه برای استفاده‌ی مردم

می‌ساختند.

(۱) وقف	(۲) انفاق
(۳) تعاون	(۴) مددکاری

۱۵- کسی حق تصرف در موقوفات را و به همان صورت که معین نموده باید استفاده شود.

(۱) دارد - واقف	(۲) دارد - سازمان اوقاف
(۳) ندارد - واقف	(۴) ندارد - سازمان اوقاف

۱۶- کدام گزینه در مورد شرکت‌های تعاونی نادرست است؟

- (۱) شرکت تعاونی برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی اعضای آن است.
- (۲) هدف شرکت‌های تعاونی حل مشکلات اقتصادی اعضای جامعه است.
- (۳) همه‌ی اعضای شرکت‌های تعاونی در تصمیم‌گیری مشارکت می‌کنند.
- (۴) در شرکت تعاونی، اعضا از بین خود هیئت مدیره‌ای را انتخاب می‌کنند.